

RAN-3135

T.Y.B.A. (Sem-VI) Examination

October / November - 2019

Sanskrit : (Paper – XXI)
(Core Comp.) (New Course)

(सांख्यदर्शन एवं अनुवाद) (सांख्यकारिका-ईश्वरकृष्णप्रणितम्)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

सूचना : / Instructions

नीचे दृशविले निशानीवाणी विगतो उत्तरवली पर अवश्य लभवी.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

T.Y.B.A. (Sem-VI)

Name of the Subject :

Sanskrit : (Paper – XXI) (Core Comp.) (New Course)

Subject Code No.: 3 1 3 5

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- प्र. १. टूंकमां ङवाब लभो : (कोठपण पांच) १०
Q. 1. Write answer in short : (Any five) 10
- १) बुद्धिसर्जित संसार क्या नामे ओणभाय छे?
1. What is known as Buddhisarajit sansar ?
 - २) 'ज्ञ' अटवे शुं?
2. What is 'ज्ञ'.
 - ३) ज्ञानथी शुं प्राप्त थाय छे? अज्ञानथी शुं प्राप्त थाय छे?
3. What we get from 'ज्ञान'? What happens by 'अज्ञान'?
 - ४) सांख्यदर्शनमां सिद्धिओ केटवी गणुावी छे? नाम आपो.
4. How many 'siddhis' are there in sankhya-darshan? Give names.
 - ५) सिद्धि परना अंकुशो केटवा छे? नाम आपो.
5. How many controls are there on siddhi ?

- ૬) સૂક્ષ્મ શરીર કેટલા તત્વોનું બનેલું છે
 6. How many elements are there in sukshma sharira ?
- ૭) તન્માત્રાઓ કેટલી છે? કઈ કઈ?
 7. How many 'tannmatras's are there? Which are they?

પ્ર. ૨. અ) નીચેનામાંથી બે કારિકાઓ અનુવાદ સમજાવો. ૦૮
 Q. 2. a) Explain any two of the following Karikas with translation. 08

- ૧) દૃષ્ટવદાનુશ્રાવિકઃ સ હ્યવિશુદ્ધિક્ષયાતિશયયુક્તઃ ।
 તદ્વિપરિતઃ શ્રેયાન્ વ્યક્તાવ્યક્તજ્ઞવિજ્ઞાનાત ॥
- ૨) દૃષ્ટમનુમાનમાપ્તવચનં ચ સર્વપ્રમાણસિદ્ધત્વાત્ ।
 ત્રિવિધં પ્રમાણમિષ્ટં પ્રમેયસિદ્ધિઃ પ્રમાણાદ્ધિ ॥
- ૩) હેતુમદનિત્યમવ્યાપિ સક્રિયમનેકમાશ્રિતં લિંગમ્ ।
 સાવચવં પરતન્ત્રં વ્યક્તં વિપરીતમવક્તમ્ ॥
- ૪) પ્રકૃતેમહાન્ તતોઽહહ્કારઃ તસ્માદ્ગણશ્ચ ષોડશકઃ ।
 તસ્માદપિ ષોડશકાત્ પચ્ચભ્યઃ પચ્ચભૂતાનિ ॥

પ્ર. ૨. બ) ટુંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક) ૦૫
 Q. 2. b) Write a short note. (Any one) 05

- ૧) ત્રિવિધ અનુમાનમ્ ।
 ૨) નવધાતૃષ્ટિઃ ।

પ્ર. ૩. સાંખ્યકારિકા પ્રમાણે પુરુષનું અસ્તિત્વ અને તેના બહુત્વ સિદ્ધ કરતી દલીલ આપો. ૧૩
 Q. 3. Give the arguments to establish the existence and the multiplicity of purusha according to samkhyakarika. 13

અથવા/OR

પ્ર. ૩. સાંખ્યદર્શનના મુખ્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. ૧૩
 Q. 3. Explain the main principles of the 'સાંખ્યદર્શન'. 13

प्र. ४. नीयेनामांथी गमे ते त्रशुनो अनुवाट करो.
Q. 4. Translate any three of the following.

१४

14

- १) मा तात साहसं कार्षीर्मम पूर्वपरिग्रहः।
प्रश्नानुक्त्वा तु कौन्तेय ततः पिब हरस्व च ॥
- २) ब्रह्मादित्यमुन्नयति देवास्तस्याभितश्चराः।
धर्मश्चस्तं नयति च सत्ये च प्रतितिष्ठति ॥
- ३) प्राणौ वै यज्ञियं साम मनो वै याज्ञियं यजुः ।
वगेका वृश्चते यज्ञं तां यज्ञो नातिवर्तते ॥
- ४) धन्यानामुत्तमं दाक्षमं धनानामुत्तमं श्रुतम् ।
लाभानां श्रेष्ठमारोग्यं सुखनां तुष्टिरुत्तमा ॥
- ५) तुल्ये प्रियाप्रिये यस्य सुखदुःखे तथैव च ।
अतीतानागते चोभे स वै सर्वधनी नरः ॥